

Pukkilan kunnanvaltuustolle

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

1. Tarkastuslautakunta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnasta ja sen tehtävistä on säädetty kuntalaissa. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tiilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto sekä valmistettava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastussäännön mukaan tarkastuslautakunnassa on kolme jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanvaltuusto asetti tarkastuslautakunnan 9.8.2021 § 18 toimikaudeksi 2021–2024. Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2023 on ollut

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Jyrki Loijas, puheenjohtaja	Kimmo Mikkola
Lennu Sajomaa, varapuheenjohtaja	Sari Toukola
Soilikki Raita 21.8.2023-	Kaisa Levälampi 21.8.2023-
Anni Nikula 1.1-21.8.2023	Markus Kalliokivi 1.1-21.8.2023

Jyrki Loijaksen varajäsen Kimmo Mikkola on jättänyt eropyynnön luottamustehtävistä, joka on käsitelty kunnanvaltuustossa 20.3.2023, uutta tarkastuslautakunnan varajäsentä ei kuitenkaan ole valittu. Tarkastuslautakunta suosittelee valitsemaan uuden varajäsenen pikimmiten.

Vuoden 2023 arviointia varten tarkastuslautakunta on kokoontunut neljä kertaa. Lautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja HT, JHT Mark Lassfolk BDO Audiator Oy:stä.

1.3 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on arvioinut valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta. Arviointien yhteydessä on kuultu ja haastateltu viranhaltijoita sekä luottamushenkilöitä seuraavasti:

Ajankohta	Aihe	Kuultava
12.10.2023	Hallinto- ja talouskatsaus Arviointisuunnitelma ja -ohjelma Tilintarkastajan työohjelma	Kunnanjohtaja Lautakunnan sihteeri Tilintarkastaja
7.12.2023	Hyvinvointipalveluiden katsaus Teknisten palveluiden katsaus Arviointikertomuksen 2022 vastineet Sidonnaisuusrekisterin päivitys	Hyvinvointijohtaja Tekninen johtaja
29.4.2024	Tilinpäätöksen esittely Talousarvion 2024 esittely Arviointikertomuksen laadinnan aloittaminen	Kunnanjohtaja Kunnanjohtaja Lautakunnan sihteeri
15.5.2024	Arviointikertomuksen hyväksyntä Tilintarkastajan raportointi Tilintarkastuskertomuksen käsittely	Lautakunnan sihteeri Tilintarkastaja

Tarkastuslautakunta on seurannut kunnan päätöksentekoa ja perehtynyt talouden ja toiminnan raportteihin sekä tilintarkastajan raportointiin.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden sitovina tavoitteina olivat:

Nuorisopalvelut

- Nuorten liikunnan ja hyvinvoinnin lisääminen. Mittarina nuorten hyvinvoinnin ja aktiivisuuden lisääntyminen, nuorten osallistuminen liikuntapalveluiden omaehtoisille kuntosalivuoroille ja ryhmätoimintaan. Tavoitteiden toteutumisesta todetaan, että liikuntaohjaaja säännöllisesti liikuttelemassa ja pelailemassa, myös muuta toimintaa on järjestetty.
- Nuorten osallisuuden lisääminen, toteutetaan kysely nuorille paikallisesta nuorisotyöstä ja toiminnasta. Kysely ei toteutunut, mutta Nuokun käyttäjille tehtiin kaksi osallistavaa kyselyä jossa selvitettiin minkälaista toimintaa Nuokussa toivotaan.
- Perjantainuokkujen toiminnallisuuden ja laadun parantaminen ammattilaisen läsnäolon kautta. Toteutumisesta todetaan, että enemmistössä illoista on ollut ammattilainen mukana.
- Nuorisotyön paikallinen kehittäminen nuorten kyselyn pohjalta. Kyselyä ei toteutettu eikä suunniteltua avustusta saatu. Etelä-Suomen vintiö-hankkeessa oltiin kuitenkin mukana, jossa osallistettiin nuoria ja he toteuttivat suunnittelemansa tapahtuman.

Liikuntapalvelut

- Liikuntaneuvonnan lisääminen, virtuaalisen vesijumpan lisääntymisen myötä saadaan liikuntaohjaajan resurssia vapautettua liikuntaneuvontaan ja yhteistyön luomiseen hyvinvointialueen kanssa. Toteutumisesta todetaan, että virtuaalisia vesijumppia ei pystytty siinä määrin lisäämään, että se vapauttaisi liikuntaohjaajan työpanosta liikuntaneuvontaan entistä enemmän. Yhteistyö muiden kuntien ja hyvinvointialueen kanssa kuitenkin aloitettiin.
- Lähiliikuntapaikan kehittäminen kehittämissuunnitelman mukaisesti hankerahaa hyödyntäen. Toteutumisesta todetaan, että lähiliikuntapaikan kehittämiselle saatiin hankerahaa ja kuntoportaita sekä skeittipuistoa suunnitellaan ja kuntoportaat tehdään vuonna 2023-2024.
- Virtuaalisen vesijumpan mahdollisuuksien lisääminen tarjoamalla lisää vuoroja. Toteutumisesta todetaan, että virtuaalisia vesijumppia ei ole lisätty mutta avoimia senioriuinteja on tullut lisää.

Senioripalvelut

- Yli 80-vuotiaiden kohtaaminen ja osallisuuden vahvistaminen yhteydenottojen kautta. Toteutumisesta todetaan, että n. 40 henkilöön oltiin yhteydessä ja palaute on pääosin ollut myönteinen.
- Yhteistyön rakentaminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen kanssa. Tapaamisia on järjestetty palveluohjauksen, ikääntyneiden psykososiaalisen tuen hanketyöntekijän ja fysioterapeutin kanssa. Kotihoidon ja Onninkotien kanssa yhteistyö jatkunut entiseen tapaan. Asiakkaita ohjattu palveluihin puolin ja toisin, yhteistyö toimii käytännön tasolla arjessa.
- Nuorempien seniorien toimintaan osallistumisen kynnyksen madaltaminen kohdennettujen tapahtumien ja virtuaalivesijumppien kautta. Erilaista toimintaa on järjestetty, joka on tavoittanut ihmisiä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että hyvinvointi- ja kulttuuripalveluille asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet riittävässä määrin. Tarkastuslautakunta kiinnittää myönteisenä seikkana huomiota tilinpäätöksessä esitettyyn tietoon HYTE-kertoimen kehityksestä 9,20 eurosta 17,30 euroon ajanjaksolla 2018-2023. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnan HYTE-kertoimen kehitys osoittaa, että niukkoja resursseja on osattu kohdistaa onnistuneesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, koska HYTE-kerroimella on vaikutusta kunnan valtionosuuksien kertymään on toimenpiteillä myös suoraa, myönteisiä, taloudellisia vaikutuksia.

Kasvatustalvot asetetut toiminnalliset tavoitteet olivat:

Varhaiskasvatus

- Kolmiportainen tuki toimii niin, että varhaiskasvatuksessa olevat lapset saavat kaikilla tuen portailla tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja riittävässä määrin. Mittarina, että tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen nopeasti ja oikea-aikaisesti. Tavoitteen todetaan toteutuneen.
- Musiikkiopiston pilotoinnin kautta integroidaan musiikkioppiminen osaksi varhaiskasvatusta. Tavoitteen todetaan toteutuneen hankerahan turvin, vuodella 2024 varaus on tehty talousarvioon.
- Laadukkaan vuorohoidon turvaaminen ja asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen. Tavoite toteutunut. Vuorohoidon periaatteet avattu ja hyväksytty lautakunnassa. Siirrytty jaksotyöaikaan. Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan kuitenkin vasta vuonna 2024.
- Siirrytään käyttämään yksityishoidon tukea ja kuntalisää. Tavoite toteutunut osittain. Palvelusetelin käyttösopimus lakkautettu 1/24 alkaen. Kuntalisästä ei tehty päätöstä.

Opetuspalvelut

- Kolmiportainen tuki toimii niin, että oppilaat saavat kaikilla tuen portailla tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti. Tavoite toteutunut. Vaativan tuen ryhmä aloittanut syyslukukaudella 2023.
- Oppilasmäärän väheneminen huomioidaan opetuksen resursoinnissa. Resurssia pystytään säättämään oppilasmäärän mukaan. Tavoite toteutunut. Otettu käyttöön tuntikehyslaskuri, joka mallinnettu vastaavankokoisten kuntien laskureista. Laskurin avulla pystytään arvioimaan tarvittavaa opetustuntiresurssia.
- Musiikkiopiston käyttöä ja mahdollisuuksia lisätään nykyistä laajemmalle joukolle kuntalaisia. Tavoite ei toteutunut. Musiikkiopiston hankerahoituksessa ei kohdennettuja määrärahoja, eikä tavoitetta huomioitu riittävästi talousarviossa 2023.
- Opetussuunnitelman päivitys. Toteutunut. Opetussuunnitelmien päivitykset hyväksytty Hyvinvointilautakunnassa ja astuneet voimaan syyslukukaudella 2023.

Tarkastuslautakunta arvioi, että asetetut tavoitteet ovat toteutuneet riittävässä määrin.

Yhdyskuntateknisille palveluille asetetut sitovat tavoitteet olivat:

- Kunnan yleiset alueet sekä liikuntapaikat ovat aktiivisessa käytössä, monipuoliset ja hyvin ylläpidetyt. Mittarina lähiliikuntapaikan kunnostaminen sovitussa laajuudessa ja Naarkosken puistoalueen kunnostaminen sovitussa laajuudessa. Tavoite ei toteutunut.
- Kunnan omistamat tilat ovat esteettömiä. Mittarina esteettömyyden huomioiminen korjaus- ja muutostöiden yhteydessä. Tavoite todettiin toteutuneeksi.
- Kunnan ylläpitovastuulla oleville väylille on määritelty ylläpitoluokitukset, joiden mukainen väylänpito on vakiintunutta. Mittarina palautteiden läpikäynti urakoitsijoiden kanssa ja korjaavat toimenpiteet sovittu. Tavoite todettiin toteutuneeksi.
- Kunnan ylläpitovastuulla olevien pääväylien korjausvelkaa on purettu ja uuden korjausvelan muodostuminen ennaltaehkäistä. Mittarina Koivulinnan perusparannuksen toteutuminen investointisuunnitelman mukaisesti. Tavoite ei toteutunut.
- Liikenteen painopisteet kunnan alueella on tutkittu ja liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia kehittämistoimia on toteutettu. Mittarina palautteiden läpikäynti urakoitsijoiden kanssa ja korjaavat toimenpiteet sovittu. Tavoite todettiin toteutuneeksi.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitovastuulla olevista väylistä kuntalaisille keskeisimpien teiden ylläpitoon ja kehittämiseen vaikutetaan aktiivisesti. Mittarina vähintään yksi toteutunut tapaaminen ELYn ja alueurakoiden vastaavien kanssa. Tavoite toteutui.
- Kunnan toimitilojen käyttöaste on korkea. Mittarina kiinteistöstrategian laadinta, hyväksyntä ja toimenpideohjelman laadinta. Tavoite ei toteutunut.
- Hoidettu kuntaympäristö on Pukkilan käyntikortti, yleisten alueiden siistimistä jatketaan. Mittarina kuntalaispalautteiden määrä alle 10 kappaletta. Tavoite toteutui.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan tavoitteita on toteutettu kohtalaisesti tilikauden aikana kiinnittäen kuitenkin huomiota pääväylien korjausvelan purkamiseen tähtäävän tavoitteeseen sekä kiinteistöstrategian muodostamiseen tähtääviin tavoitteisiin, jotka eivät toteutuneet. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan pääväylien kunto on keskeinen asukasviihtyvyyteen sekä kunnan sisään muuttoon vaikuttava tekijä, kiinteistöstrategia taas olisi keskeinen työväline kunnan kiinteistöjen saneerauksia ja tulevia tilojen käyttötarpeita suunniteltaessa.

2.2 Taloudelliset tavoitteet

2.2.1 Käyttötalous ja tuloslaskelmaosa

Talousarviossa 2023 hyväksytyt käyttötalouden taloudelliset tavoitteet sitovat tehtäväalueita nettotasolla (toimintakate). Toimintakatteen tasolla määrärahojen merkittävimpiä ylityksiä todettiin Hyvinvointilautakunnan (25,5 t€) ja Kasvatus- ja opetuspalveluiden (45 t€) osalta.

	TA 2023	TA+Muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Toimintatulot	1 345 903	1 309 303	1 451 128	141 825
Myyntitulot	294 583	197 983	166 240	-31 743
Maksutulot	132 800	132 800	189 029	56 229
Tuet ja avustukset	437 500	497 500	611 613	114 113
Muut toimintatulot	481 020	481 020	484 246	3 226
Toimintamenot	-6 188 272	-6 620 964	-6 651 111	-30 147
Henkilöstömenot	-3 085 479	-3 267 479	-3 217 135	50 344
Palvelujen ostot	-2 571 357	-2 804 349	-2 865 699	-61 350
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-180 170	-180 170	-173 215	6 955
Avustukset	-313 400	-319 100	-309 677	9 423
Muut toimintamenot	-37 865	-49 865	-85 385	-35 520
Toimintakate	-4 842 369	-5 311 661	-5 199 982	111 678
Verotulot	4 106 000	4 106 000	4 095 703	-10 297
Valtionosuudet	1 122 369	1 122 369	1 291 769	169 400
Rahoitustulot ja -menot	80 700	80 700	30 747	-49 953
Korkotulot	32 000	32 000	85 931	53 931
Muut rahoitustulot	89 400	89 400	68 047	-21 353
Korkomenot	-40 000	-40 000	-122 084	-82 084
Muut rahoitusmenot	-700	-700	-1 147	-447
Vuosikate	466 700	-2 592	218 237	220 828
Poistot ja arvonalennukset	-355 855	-355 855	-382 644	-26 789
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 855	-355 855	-382 644	-26 789
Arvonalennukset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	110 846	-358 446	-164 407	194 039

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia ovat verotulot yhteensä, valtionosuudet yhteensä, ja rahoitustuotot ja -kulut yhteensä (netto). Verotulot toteutuivat talousarviota 10.297 euroa pienempänä, valtionosuudet toteutuivat 169.400 euroa yli talousarvion ja rahoitustulojen ja -menojen netto toteutui 49.953 euroa talousarviota heikompana.

2.2.2 Investoinnit ja rahoitusosa

Investointiosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden hankekohtaisesti. Hankkeet ovat toteutuneet ilman merkittäviä määrärahojen ylityksiä, kaavateiden valaistus ylittyi 9,5 teuroa. Investointiosan tulot eivät toteutuneet.

Rahoitusosasta voidaan todeta, että uusia pitkäaikaisia lainoja ei nostettu, lyhytaikaisia lainoja nostettiin 409 teuroa. Antolainaus kasvoi 37,5 teuroa, mihin ei ollut varauduttu talousarviossa. Lainojen kokonaismäärä (5.860 teuroa) kasvoi n. 409 teuroa edellisvuodesta.

3. Kunnan talous

Tilikauden tulos toteutui talousarviota 194.039 euroa paremmin tilikauden alijäämän ollessa 164.407 euroa. Merkittävimmät tekijät tuloksen muodostumisessa oli toimintatulojen arvioitua 141.825 euroa parempi toteuma sekä valtionosuuksien arvioitua 169.400 euroa parempi toteuma.

	TA 2023	TA+Muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Toimintatulot	1 345 903	1 309 303	1 451 128	141 825
Myyntitulot	294 583	197 983	166 240	-31 743
Maksutulot	132 800	132 800	189 029	56 229
Tuet ja avustukset	437 500	497 500	611 613	114 113
Muut toimintatulot	481 020	481 020	484 246	3 226
Toimintamenot	-6 188 272	-6 620 964	-6 651 111	-30 147
Henkilöstömenot	-3 085 479	-3 267 479	-3 217 135	50 344
Palvelujen ostot	-2 571 357	-2 804 349	-2 865 699	-61 350
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-180 170	-180 170	-173 215	6 955
Avustukset	-313 400	-319 100	-309 677	9 423
Muut toimintamenot	-37 865	-49 865	-85 385	-35 520
Toimintakate	-4 842 369	-5 311 661	-5 199 982	111 678
Verotulot	4 106 000	4 106 000	4 095 703	-10 297
Valtionosuudet	1 122 369	1 122 369	1 291 769	169 400
Rahoitustulot ja -menot	80 700	80 700	30 747	-49 953
Korkotulot	32 000	32 000	85 931	53 931
Muut rahoitustulot	89 400	89 400	68 047	-21 353
Korkomenot	-40 000	-40 000	-122 084	-82 084
Muut rahoitusmenot	-700	-700	-1 147	-447
Vuosikate	466 700	-2 592	218 237	220 828
Poistot ja arvonalennukset	-355 855	-355 855	-382 644	-26 789
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 855	-355 855	-382 644	-26 789
Arvonalennukset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	110 846	-358 446	-164 407	194 039

3.1 Talouden tasapainottaminen kuntalain mukaisesti

Kuntalain § 110 mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määräajan puitteissa.

Pukkilan tilinpäätöksessä kertyneitä ylijäämiä on tilikauden alijäämäisen tuloksen jälkeen jäljellä 343.512,42 euroa. Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmassa kertyneiden ylijäämien arvioidaan pienenevän yhteensä 1.006.441 eurolla, täten voidaan todeta, että kunnan talousarvio vuosille 2024-2026 ei ole kuntalain §110 mukaisessa tasapainossa talousarvion ollessa alijäämäinen.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilinpäätöksessä esitettyyn näkemykseen, että kunnan talous ei ole tasapainossa. Kunta on nimennyt talouden tasapainottamiseen tähtäävän ryhmän, joka aloitti toimintansa vuoden 2023 aikana. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tilikauden aikana on tehty oikeansuuntaisia toimia talouden tasapainottamiseksi, taloussuunnitelmakaudelle 2024-2026 ennakoitujen alijäämien suuruus osoittaa, että talouden tasapainottamistarve on, kunnan koko huomioiden, suuri ja haaste siten merkittävä. Talouden tasapainottaminen tulee tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan vaatimaan merkittäviä rakenteellisia muutoksia ja/tai omaisuudesta luopumisia.

Lisäksi tarkastuslautakunta huomauttaa, että kuntalain § 118:n mukaisesta erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevan kunnan neljästä raja-arvosta täyttyy vuoden 2023 tilinpäätöksessä kaksi.

4. Kuntakonserni

Kuntakonsernin talous toteutui kuntaa heikommin tilikauden alijäämän ollessa 312.469 euro. Kuntakonsernin lukuja verratessa vuoden 2022 lukuihin tulee kiinnittää huomiota hyvinvointialueuudistuksen tuomiin muutoksiin konsernirakenteessa, jonka johdosta tilikausien 2022 ja 2023 luvut eivät ole vertailukelpoiset.

5. Muita havaintoja ja suosituksia

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan talouden tasapainottamiseen tähtäävän työryhmä on tilikauden aikana ryhtynyt toimiin talouden epätasapainon korjaamiseksi, talousarvion 2024-2026 luvut osoittavat, että asialla on jo kova kiire ja tasapainottamistarve on merkittävä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan rakenteellisiin uudistuksiin tulee viipymättä ryhtyä, jotta arviointimenettely tulevana vuosina vältetään.

Edellisen vuoden tapaan tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä seikkana kunnan hallinnossa tapahtuneen kehittämis- ja modernisointityön, joka osaltaan auttaa tehokkuuden lisäämisessä tuoden myös myönteisiä taloudellisia vaikutuksia.

6. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on saavutettu riittävässä määrin vuonna 2023.

Edellisten vuosien tapaan tarkastuslautakunnan keskeisin havainto koskien kuntaa on kunnan kriittinen taloustilanne ja sen parantamiseen tähtäävien toimien toteuttaminen. Tilikauden 2023 tulos huomioiden kunnan talousarvio vuosille 2024-2026 ei ole tasapainossa, talousarviossa tasapainottamistarvetta on 723.000 euroa, jota voidaan kunnan koko huomioiden pitää merkittävänä.

Pukkilassa 15. päivänä toukokuuta 2024, sähköinen allekirjoitus

Jyrki Loijas
puheenjohtaja

Lennu Sajomaa
varapuheenjohtaja

Soilikki Raita
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 8 pages before this page

Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende